

**«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне құрылыс саласын жетілдіру және тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы»
Қазақстан Республикасы Заңының жобасы бойынша
ҚОРЫТЫНДЫ**

«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне құрылыс және тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу саласын жетілдіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасын (бұдан әрі – заң жобасы) қарастыра отырып, ол бойынша мынадай ескертулер мен ұсыныстарды, оның ішінде тұжырымдамалық сипаттағы ұсыныстарды айту қажет деп санаймыз.

Әзірлеуші нормативтік құқықтық актілерге белгілі бір түзетулерді ұсына отырып, ұсынылған өзгерістің немесе толықтырудың мәнін, сондай-ақ оның орындылығы мен заңдылығын, мысалы, 21, 22, 69, 70, 81, 138, 141, 142, 143, 144, 151, 152, 153, 175 позициялар бойынша, бірақ бұл позициялармен шектелмейді, түсінуге мүмкіндік бермейтін дұрыс емес негіздемелер келтіретініне назар аударамыз. Көп жағдайда әзірлеуші бірқатар түзетулер бойынша бірдей негіздемелерді қайталайды.

Осыған байланысты оларды пайдаланудың дұрыстығы тұрғысынан негіздемелерді міндетті түрде қайта қарау қажет.

ҚР Азаматтық кодексіне енгізілген түзетулер бойынша әзірлеуші түзетулердің сипаты сәйкес келмейтініне қарамастан, барлық ұстанымдар бойынша бірдей негіздеме келтіретінін атап өтеміз.

Осыған байланысты тұтастай алғанда енгізілетін түзетулердің мазмұнына сәйкес негіздеме келтіру қажет.

Салыстырма кестенің 1-позициясы бойынша

Түзетулермен Азаматтық кодекстің 630-бабы 5-бөлігінің бірінші абзацы мынадай редакцияда жазылсын:

«5. Мердігерге тапсырыс беруші анықтаған жасырын кемшіліктер туралы хабарлаудың шекті мерзімі - бір жыл, ал ғимараттар мен құрылыстарға байланысты жұмыстарға қатысты, сондай - ақ жұмыс түріне қарамастан-мердігер қасақана жасырған кемшіліктерге қатысты-ұзақ мерзімді пайдалану бойынша міндеттемелері бар **автожол инфрақұрылымы объектілері үшін жұмыстарды қабылдаған күннен бастап үш жыл және мазмұны – 20 жылға дейін ұзағырақ мерзімдер (кепілдік мерзімдері) белгіленуі мүмкін.**».

ҚР Азаматтық кодексі мердігерді ғимараттар мен құрылыстарға байланысты жұмыстарға қатысты Тапсырыс беруші анықтаған жасырын кемшіліктер туралы, сондай-ақ жұмыс түріне қарамастан - мердігер қасақана жасырған кемшіліктерге қатысты-жұмыстарды қабылдаған күннен бастап **үш жыл** (ҚР АҚ 630-бабының 5-бөлігі) хабарлау үшін шекті мерзімді көздейді.

Сонымен қатар, ҚР АҚ 630-бабы 5-бөлігінің екінші абзацында заңнамалық актілерде немесе шартта ұзағырақ мерзімдер (кепілдік мерзімдері) белгіленуі мүмкін екендігі көзделген.

Бұдан басқа, АҚ-да құрылыс мердігерлік шарттары үшін АҚ-нің 665-бабына сәйкес 10 жыл кепілдік мерзімі көзделген.

Осыған байланысты біз бұл түзетуді енгізу мүмкін емес деп санаймыз.

Салыстырма кестенің 2-позициясы бойынша

647-бап мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылады:

«2. Автожол инфрақұрылымы объектілерінің ұзақ мерзімді пайдалану және күтіп-ұстау жөніндегі міндеттемелері бар тұрмыстық мердігерлік шартында Тапсырыс берушінің (инвестордың) тәуекелдерін сақтандыру көзделуі мүмкін. Бұл жағдайда сақтандыру бойынша шығыстар «кілтпен» құрылыс мердігерінің орындалған жұмыстары үшін сыйақыны айқындау кезінде ескерілетін Құрылыс және реконструкциялау жөніндегі шығыстарға қосылады.»

ҚР АҚ 640-бабына сәйкес тұрмыстық мердігерлік шарты бойынша кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыратын мердігер тапсырыс беруші азаматтың тапсырмасы бойынша **тапсырыс берушінің тұрмыстық немесе басқа да жеке қажеттіліктерін** қанағаттандыруға арналған белгілі бір жұмысты орындауға міндеттенеді, ал тапсырыс беруші жұмыс нәтижелерін қабылдауға және оны төлеуге міндеттенеді.

Тұрмыстық мердігерлік шартының белгілерінің бірі оның кәсіпкерлік емес сипаты болып табылады.

Сонымен қатар, Азаматтық кодекске ұсынылған қосымша өзінің сипаты бойынша кәсіпкерлік шартқа жатады.

Осыған байланысты түзетуге қолдау көрсетілмейді.

Салыстырма кестенің 3-позициясы бойынша ұқсас ескерту (ҚР АҚ 648-бабының екінші бөлігі).

Салыстырма кестенің 4-позициясы бойынша

Түзетулермен АҚ-нің 651-бабында аяқталмаған құрылыстың меншік иесін анықтау ұсынылады. Жоғарыда келтірілген негіздеме ҚР Азаматтық кодексіне қандай мақсаттар үшін тиісті ереже енгізілетінін анықтауға мүмкіндік бермейді.

Осыған байланысты түзетуге қолдау көрсетілмейді.

Салыстырма кестенің 5-позициясы бойынша

Түзету ҚР Жер кодексінің 48-бабына ұсынылады.

«Автожолдар бойынша атқарушы орган белгілеген тәртіппен жеке және заңды автожолдар учаскелеріне іргелес жол бойындағы сервис объектілерін салу үшін» сауда-саттықсыз (аукционсыз) мемлекеттік

меншіктегі және жер пайдалануға берілмеген жер учаскелерін немесе жер учаскелерін жалға беру құқығын беру көзделеді.

Неліктен жер учаскелерінің осы санаты бойынша сауда-саттықсыз (аукционсыз) жер учаскелері берілуі керек екендігі туралы дәлелдер келтірілмейді. Егер жер учаскелерін сауда-саттықсыз берудің қолданыстағы көптеген негіздерін салыстыратын болсақ, онда негізгі критерий жер учаскесінің (мысалы, кондоминиум объектісін пайдалану және күтіп ұстау) немесе ықтимал жер пайдаланушылардың (мысалы, халықаралық ұйымдар) ерекшеліктеріне байланысты әлеуетті жер пайдаланушы үшін бәсекелестік жағдайлар жасау қажеттілігінің жоқтығын байқай алады.

Ұсынылған редакцияда түзетуге қолдау көрсетілмейді.

Салыстырма кестенің 6-позициясы бойынша

Түзетулермен ҚР Орман кодексінің 130-бабында орман қоры жерлерін Жердің басқа санаттарына ауыстырудағы шектеулерді қайта қарау ұсынылады.

Қолданыстағы заңнама бойынша орман қорының жерлерін орман шаруашылығын жүргізуге байланысты емес мақсаттар үшін басқа санаттағы жерлерге ауыстыруды Қазақстан Республикасының Үкіметі жүзеге асырады.

Ұсынылып отырған редакцияда орман қоры жерлерін орман шаруашылығын жүргізуге байланысты емес жерлердің басқа санаттарына және халықаралық және Республикалық маңызы бар автомобиль жолдарын салу (реконструкциялау) кезінде мемлекет мұқтажы үшін ауыстыруды облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың жергілікті атқарушы органы жүзеге асырады деп болжанады.

Орман қорының жерлері – бұл мемлекеттің қорғауындағы жердің ерекше санаты. Жер кодексінен басқа, орман қорының жерлері орман кодексімен реттеледі. Орман кодексінің 3-бабында орман заңнамасының бірқатар қағидаттары айқындалады, олардың ішінде: 1) климатты реттейтін, орта қалыптастыратын, егістік-және топырақ қорғау, су қорғау және санитариялық-гигиеналық функцияларды орындайтын ормандардың жалпымемлекеттік маңызын тану; 2) ормандарды орнықты дамыту (Қазақстан Республикасы аумағының ормандылығын ұдайы ұлғайту); 3) ормандардың, мемлекеттік табиғи-қорық қоры, мәдени және табиғи мұра объектілерінің биологиялық әртүрлілігін сақтау; 4) ормандарды көп мақсатты пайдалану; 5) орман ресурстарын ұтымды, үздіксіз, сарқылмай пайдалану және т.б. Орман кодексінің 45-бабының 1 және 2-тармақтарына сәйкес мемлекеттік орман қорын санаттарға жатқызу, бір санаттан екіншісіне ауыстыру, сондай-ақ орман пайдалануға тыйым салынатын немесе шектелетін ерекше қорғау учаскелерін бөлу орман орналастыру және (немесе) арнайы зерттеп-қарау материалдары негізінде оның экологиялық және әлеуметтік-экономикалық маңыздылығына қарай оң болған кезде жүргізіледі мемлекеттік экологиялық сараптаманың қорытындылары. Мемлекеттік орман қорын санаттарға жатқызуды, сондай-ақ

бір санаттан екіншісіне ауыстыруды Қазақстан Республикасының Үкіметі жүргізеді.

Сонымен қатар, түзетуде мемлекеттік орман қоры жерінен көшіру кезінде құзыретті үкіметтен жергілікті атқарушы органдарға өзгерту ұсынылады, сонымен қатар түзету автомобиль жолдарын салу кезіндегі қажеттіліктерді ғана емес, сонымен қатар басқа санаттағы жерлерге көшіру үшін де қозғалады.

Осыған байланысты түзетуге қолдау көрсетілмейді.

Салыстырма кестенің 7-позициясы

Түзетулермен Орман кодексінің 51-бабы 1-1-тармағының 4) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«4) халықаралық және Республикалық маңызы бар темір жолдарды, электр беру желілерін, байланыс желілерін және магистральдық құбырларды салу;».

Бұл ретте әзірлеуші ұсынған салыстырма кестеден көрініп тұрғандай, жоғарыда келтірілген Ереженің қолданыстағы редакциясы келесідей:

*«4) халықаралық және Республикалық маңызы бар **автомобиль және темір жолдарын, электр беру желілерін, байланыс желілерін және магистральдық құбырларды салу;».***

Бұл ретте **«Әділет» Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесіндегі қолданыстағы редакция** мынадай:

4) халықаралық және Республикалық маңызы бар автомобиль және темір жолдарды, электр беру желілерін, байланыс желілерін және магистральдық құбырларды орналастыру мүмкіндігінің баламалы нұсқалары болмаған кезде салу;».

СК-де әзірлеуші мемлекеттік орман қоры жерлерін «оларды орналастырудың баламалы нұсқалары болмаған кезде» орман шаруашылығын жүргізуге байланысты емес мақсаттар үшін басқа санаттағы жерлерге ауыстырудың маңызды шартын қолданыстағы редакциядан жіберіп алды.

Осыған байланысты осы ескертуді «Әділет» Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің ақпараттық-құқықтық жүйесіндегі Орман кодексінің редакциясына сәйкес СК позициясын келтіру жолымен жоюды ұсынамыз.

Салыстырма кестенің 8-позициясы бойынша

51-бапты мынадай мазмұндағы 4-тармақпен толықтыру ұсынылады:

«4. Мемлекеттік орман қоры жерлерін орман шаруашылығын жүргізуге байланысты емес мақсаттар үшін басқа санаттағы жерлерге ауыстыруды және (немесе) халықаралық және Республикалық маңызы бар автомобиль жолдарын салу (реконструкциялау) кезінде мемлекеттік мұқтаждар үшін мемлекеттік орман қоры жерлерін алып қоюды облыстың,

республикалық маңызы бар қаланың, астананың жергілікті атқарушы органы (бұдан әрі – жергілікті атқарушы орган)жүзеге асырады.».

Ұсынылған қосымша келтірілген негіздемеге сәйкес келмейді.

Салыстырма кестенің 10-позициясы бойынша

Түзетулермен Бюджеттік кодекстің 41-бабы 4-1-тармағының 15) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын:

«41-бап. Мемлекеттік тапсырма

...

4-1. Мемлекеттік тапсырмаларға тапсырыстар жатқызылуы мүмкін:

...

15) сәулет, қала құрылысы және құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, сондай-ақ автомобиль жолдары саласындағы нормативтік-техникалық құжаттарды жетілдіру бойынша;».

Бұл жағдайда келтірілген түзетудің дұрыс емес негіздемесі келтіріледі.

Сонымен қатар, түзетулермен «Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 17 мамырдағы №18 хаттамалық шешімінің 4-тармақшасы 2-тармағы» негіздемесі ретінде келтіріледі. Бұл ретте Қазақстан Республикасы Үкіметінің хаттамалық шешімінің мазмұны ашылмаған.

Бюджет кодексінің 41-бабының 1-тармағына сәйкес жарғылық капиталына мемлекет қатысатын заңды тұлғаларға, Қазақстан Республикасының Ұлттық Олимпиада комитетіне, Қазақстан Республикасының Ұлттық паралимпиада комитетіне, «Астана Хаб» халықаралық технологиялық паркіне, дербес білім беру ұйымдарына және олардың ұйымдарына, Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын «Елбасы академиясы» корпоративтік қорына мемлекеттік тапсырма жекелеген мемлекеттік қызметтер көрсету, Бюджеттік инвестициялық жобаларды іске асыру және басқа да міндеттерді орындау, мемлекеттің әлеуметтік-экономикалық тұрақтылығын және (немесе) Әлеуметтік-мәдени дамуын қамтамасыз етуге бағытталған.

Жарғылық капиталына мемлекет қатысатын заңды тұлғаларға мемлекеттік тапсырманы орындауға бюджет қаражатын бөлу жарғылық капиталды ұлғайтпай жүзеге асырылады.

Осыған байланысты, қандай ұйымға мемлекеттік тапсырма беру ұсынылатыны туралы келтірілген түзетудің негіздемесін нақты жазып, сондай-ақ осы саланы қолданыстағы реттеу Мемлекеттік тапсырмасыз неге тиімді болмайтынын көрсету қажет.

Салыстырма кестенің 11-позициясы бойынша ұқсас ескерту.

Салыстырма кестенің 13-позициясы бойынша

Республикалық бюджет шығыстарының бағыттарына Бюджет кодексінің 53-бабы 1-тармағының 10) тармақшасын толықтыру жолымен мыналармен толықтыру ұсынылады: **жалпыға ортақ пайдаланылатын**

автомобиль жолдарындағы жұмыстар мен материалдардың сапасына сараптама.

Негіздемеден көрініп тұрғандай, бұл түзету халықаралық және Республикалық маңызы бар жолдарда ғана емес, жергілікті желіде және елді мекендердің көшелерінде де жұмыстар мен материалдардың сапасын қамтамасыз ету жүйесіне бірыңғай тәсілді ұйымдастыруға мүмкіндік береді.

Көрсетілген негіздемеден осы кіші бағытты республикалық бюджеттің шығыстары ретінде енгізу жұмыстар мен материалдардың сапасын қалай қамтамасыз ететіні ашылмаған күйінде қалып отыр. Қаржыландыру көзі жұмыс сапасына әсер етпейді, жұмыс пен материалдардың сапасына белгілі бір өндіріс стандарттары, техникалық талаптар, регламенттер әсер етуі мүмкін, бірақ қаржыландыру көзі емес.

Сондай-ақ, түзету республикалық бюджет шығыстарының мынадай бағытына ұсынылғанын атап өткен жөн:

10) көлік және коммуникациялар:

халықаралық және Республикалық маңызы бар автомобиль жолдарын салу, реконструкциялау, жөндеу және күтіп ұстау.

Жұмыстар мен материалдарды сараптау Қызмет кезеңі ретінде автомобиль жолдарын салумен, реконструкциялаумен, жөндеумен және күтіп ұстаумен қисынды түрде қатар жүреді. Осыған байланысты, осы кіші бағытты республикалық бюджет шығыстарына Жеке енгізу тиімсіз деп санаймыз.

Сонымен қатар, түзетуден көрініп тұрғандай, ҚР Бюджет кодексінің 53-бабына **жалпы пайдаланымдағы автомобиль жолдарындағы жұмыстар мен материалдардың сапасына сараптама енгізу ұсынылады.** «Автомобиль жолдары туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 3-бабының 1 және 2-тармақтарына сәйкес Қазақстан Республикасының автомобиль жолдары **жалпыға ортақ пайдаланылатын автомобиль жолдарына**, шаруашылық автомобиль жолдарына, сондай-ақ елді мекендердің көшелеріне бөлінеді. **Жалпыға ортақ пайдаланылатын автомобиль жолдары өз мәні бойынша халықаралық, республикалық, облыстық және аудандық маңызы бар автомобиль жолдарына бөлінеді.** Осылайша, «Автомобиль жолдары туралы» Заңның келтірілген нормасынан **жалпыға ортақ пайдаланылатын жолдар халықаралық, республикалық, облыстық және аудандық маңызы бар автомобиль жолдарына жатқызылуы мүмкін.**

Осыған байланысты, облыстық және аудандық маңызы бар жолдар бойынша шығыстар идея бойынша облыстық, аудандық (облыстық) бюджет шығыстарына жатқызылуы тиіс. Бұл ретте Бюджет кодексіне тиісті түзетулер ұсынылмаған.

Жалпы, ұсынылған бейнедегі түзетуге қолдау көрсетілмейтінін атап өтеміз.

Салыстырма кестенің 16-позициясы бойынша

ҚР Бюджет Кодексінің 221 бабы 3 тармағының бірінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

«3. Бұл ретте кепілдік берілетін қарыз сомасы автожол жобаларын аяқтау үшін қарыз қаражаты жеткіліксіз болған жағдайларды қоспағанда, бұрын берілген мемлекеттік кепілдік бойынша қарыз сомасынан аспауға тиіс.».

Негіздеме ретінде мыналар келтіріледі: «Құрылыс ресурстарының құны қымбаттаған кезде жобалау-сметалық құжаттаманың құнын түзетуге жол беріледі, ол үшін инвестициялық жобаларды аяқтау үшін қарыз сомасын ұлғайту, кейіннен қаржыландыру ұйымымен қосымша келісімге қол қою және тиісті сомаға Мемлекеттік кепілдік беру талап етіледі.».

Біріншіден, біз түзетулермен автожол жобалары үшін неге жеке ерекшелік енгізілмейтінін, бұл саланың басқа салалардан айырмашылығы, мысалы, білім беру, денсаулық сақтау және т. б.

Екіншіден, Бюджет Кодексінің 213-бабының 1 және 2-тармақтарына сәйкес Қазақстан Республикасы Үкіметінің қарыз беруші алдындағы Қазақстан Республикасының резидент – қарыз алушысы оған тиесілі соманы белгіленген мерзімде төлемеген жағдайда берешекті толық немесе ішінара өтеу міндеттемесі Қазақстан Республикасының Мемлекеттік (үкіметтік, егеменді) кепілдігі (Мемлекеттік кепілдік) болып табылады. Мемлекеттік кепілдіктер Қазақстан Республикасы резиденттерінің өздері алған мемлекеттік емес қарыздар бойынша міндеттемелерді орындауын қамтамасыз ету ретінде қарыз берушілерге беріледі. **Мемлекеттік кепілдікпен мемлекеттік емес қарыз сомасының толық немесе бір бөлігі қамтамасыз етілуі мүмкін.**

Көріп отырғанымыздай, кепілдікпен мемлекеттік емес қарыз сомасының толық сомасы немесе бір бөлігі қамтамасыз етілуі мүмкін.

Осылайша, түзетулермен жалпы мемлекеттік кепілдік беру рәсіміне қойылатын талаптар бұзылады.

Осыған байланысты түзетуге қолдау көрсетілмейді.

Салыстырма кестенің 17-позициясы бойынша

Түзетумен Бюджет кодексінің 225-бабына «мемлекет кепілдік берген қарыз қаражатын пайдалануды бақылау және жауапкершілік» ұсынылады. Бұл ретте түзету «*автожол саласы бойынша мемлекеттік емес қарыздардың жобалары бойынша сметалық құнның ұлғаюын қаржыландыру, егер азаматтық-құқықтық шартта және мердігермен «кілтпен» азаматтық-құқықтық шартта құнның ұлғаюын қаржыландыру бойынша өзге де талаптар белгіленсе, жобалау-сметалық құжаттаманы түзетпей азаматтық-құқықтық шартқа сәйкес мүмкін болады.*». Редакция түзету мақаланың мазмұнын ескере отырып редакциялауды қажет етеді деп санаймыз.

Сонымен қатар, түзетулер негіздемеде FIDIC келісімшарттарына сілтеме жасайды. FIDIC келісімшарттары типтік формалар болып табылады және міндетті емес. Осы келісімшарттар ұлттық заңнамаға сәйкестігі тұрғысынан заң сараптамасынан өтуге тиіс. Осыған байланысты негіздеме қайта қарауды талап етеді деп есептейміз, өйткені шарттардың үлгілік

нысандарында өзге ережелердің болуына байланысты қолданыстағы заңнаманы қайта қарау мүмкін емес.

Бұл редакцияда түзетуге қолдау көрсетілмейді.

Салыстырма кестенің 14-позициясы бойынша ұқсас ескерту.

Салыстырма кестенің 22-позициясы бойынша

Экологиялық кодекстің 106-бабы экологиялық рұқсаттар мен қоршаған ортаға әсер ету туралы декларациялардың тізілімін жүргізу субъектілерін кеңейту туралы нормамен толықтырылады: сараптама ұйымдары. Түзетулермен енгізілетін ережеге сәйкес келмейтін негіздеме келтіріледі-қолданыстағы проблема ашылмаған, сараптамалық ұйымдармен толықтырудың себебі неде және бұл экологиялық сараптама жүргізу мерзімдеріне қалай әсер етеді.

Осыған байланысты сараптамалық ұйымдарды қосудың орындылығын айқындауға мүмкіндік беретін жаңа ереженің кеңейтілген негіздемесін қосу қажет.

Салыстырма кестенің 23-позициясы бойынша ұқсас ескерту
(Экологиялық кодекстің 110-бабының 8-тармағы бойынша).

Салыстырма кестенің 77-позициясы бойынша

Заңның 60-бабын мынадай мазмұндағы 1-2-тармақпен толықтыру ұсынылады:

«1-2. «Кілтке дейін» шарттары шеңберінде жобалар бойынша көзделетін құрылыс қызметі Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес құрылыс жобаларына ведомстводан тыс кешенді сараптамадан өткен жобалау құжаттамасының негізінде жүзеге асырылады.

«Кілтпен» жобаларының автожол жобаларын іске асыру үшін құрылыс жобаларына ведомстводан тыс кешенді сараптамадан өткен кезде жобалау құжаттамасы сметалық бөлімсіз (сметасыз) сараптамаға беріледі.».

Түзетумен «кілтпен» шарты шеңберінде жобалар бойынша сметалық бөлімді ұсыну қажеттілігінің жоқтығын анықтауға мүмкіндік бермейтін негіздеме келтіріледі.

Қосымша түсініктеме қажет.

Салыстырма кестенің 79-позициясы бойынша

«Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы» Заңның 60-бабының 2-тармағын мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтыру ұсынылады:

«Сәулет-эстетикалық, өртке қарсы, жарылысқа қарсы және санитарлық қасиеттерін нашарлатпайтын, тірек конструкцияларының, Инженерлік жүйелер мен коммуникациялардың қандай да бір өзгерістеріне байланысты

емес, қосымша жер учаскесін бөлуді (аумақты кесуді) талап етпейтін тұрғын үйлердегі (тұрғын ғимараттардағы) тұрғын және тұрғын емес үй-жайларды реконструкциялау (қайта жоспарлау, қайта жабдықтау) кезінде, пайдалану кезінде қоршаған ортаға зиянды әсер ететін эскиздік жобаларды республикалық маңызы бар қалалардың, астананың жергілікті атқарушы органдарымен келісу, аудандар (облыстық маңызы бар қалалар) талап етілмейді.».

Ұсынылған редакция өте кең және тұрғын үйлердегі (тұрғын ғимараттардағы) тұрғын және тұрғын емес үй-жайларды тұрғындардың өмірі мен денсаулығы, мүлкі үшін пайдалану кезінде тәуекелдер тудыруы мүмкін. Меншік иесі қайта құру (қайта құру, қайта жабдықтау) қоршаған ортаға зиянды әсер етпейтін сәулеттік-эстетикалық, өртке қарсы, жарылысқа қарсы және санитарлық қасиеттерді нашарлатпайтынын нақты қалай анықтай алады. Бұл жағдайда дұрыс шешім қабылдау үшін үшінші тараптың кәсіби бағасы қажет деп санаймыз.

Ұсынылған редакцияда түзетуге қолдау көрсетілмейді.

Салыстырма кестенің 166-позициясы бойынша

Түзетумен үлестік қатысуды ұйымдастыруға қатысу үшін құрылыс салушыға қойылатын талаптарды үш жылдан екі жылға дейін, сондай-ақ құрылыс квадратурасы бойынша төмендету ұсынылады («тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы» ҚР Заңының 9-бабының 1-тармағы).

Үлескерлерді қорғауды және тұрақты құрылыс субъектілерінің үлестік қатысуын ұйымдастыруға қатысуды қамтамасыз ету мақсатында құрылыс салушыларға қойылатын талаптарды төмендетпеу қажет деп санаймыз.

Бұл түзетуге қолдау көрсетілмейді.

Сондай-ақ, заң жобасында «**Автомобиль жолдары туралы**» Заңына құрылыс қызметінің жаңа субъектілері (ұлттық, жол институттары) енгізілетінін атап өтеміз. Тұтастай алғанда, осы субъектілер қызметінің бәсекелестікті қорғау саласындағы нормаларға сәйкестігін, сондай-ақ оларға мемлекеттік функцияларды берудің заңдылығы тұрғысынан талдау қажет.

Баяндалғанды ескере отырып, заң жобасы пысықтауды талап етеді.